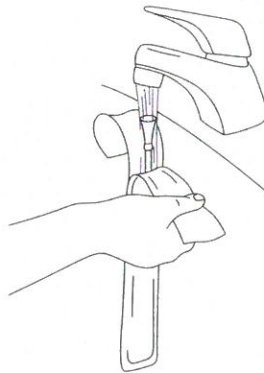

Kertakatetrointiin tarvittavat välineet:

- tehdaspuhtaat käsiineet (tai steriilit käsiineet)
- käsihuuhe
- pesuvälineet
- kertakatetri
- virtsapullo
- vuodesuoja.

VINKKI

Kertakatetrin laittamisessa voidaan käyttää steriilejä tai tehdaspuhtaita käsiineitä.

Kertakatetrointipakkaukseen voidaan kotiloissa käyttää tavallista vesijohtovettä.

ITSEKATETROINTI

Mies katetroi itsensä. Omatoimisessa toistokatetroinnissa riittää, että asiakas pesee hyvin kätensä ennen toimenpidettä. Katetri liukastetaan vedellä. Penis nostetaan ylöspäin, jolloin virtsaputken mutka suoristuu. Katetri vietään rauhallisesti ja tasaisesti rakkoon. Virtsan voi valuttaa suoraan wc-altaaseen tai ke-räilyastiaan.

Itsekatetroinnissa on tärkeää ohjata asiakas tekemään huolellinen alapesu ja huolehtimaan hyvästä käsihygieniasta. Naisella peili helpottaa virtsaputken suun löytämistä.

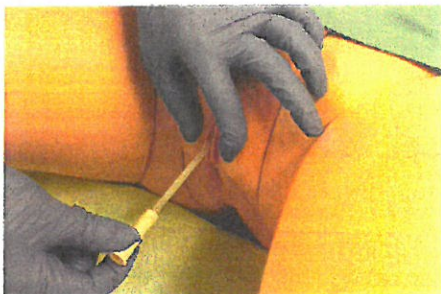
NAISEN KERTAKATETROINTI KOTONA TAI PALVELUTALOSSA

1. Pese ja desinfioi kätesi. Varaa tarvittavat välineet ja kerro toimenpide asiakkaalle. Ohjaa tai auta asiakas hyvään asentoon ja huolehdi asiakkaan intymiteettisuojasta. Jos käytät avustajaa, hän ojentaa tavarat. Pue tehdaspuhtaat käsiineet. Laita kertakatetri valmiiksi lähelle.

2. Ota toisella kädellä asiakkaan häpyhuulista kiinni niin, että virtsaputken suu tulee näkyviin. Säilytä tämä ote koko katetroinnin ajan. Pese virtsaputken ympäristö ylhäältä alaspäin 0,9-prosenttisella keittosuolaliuokseen kostutetulla taitoksella. Vaihda taitos jokaisen alasvedon (pesun) jälkeen.

3. Ota katetrin ulommaisesta päästä kiinni ja vie katetri hitaasti ja aseptisesti virtsarakkoon. Älä irrota otetta häpyhuulista ennen kuin huomaat katetriin tulevan virtsaa.

4. Aseta virtsapullo siten, että katetrasta tuleva virtsa menee suoraan pulloon. Pidä katetrasta niin kauan kunnes virtsantulo lakkaa. Lopuksi vedä katetri hitaasti ulos ja laita se suoraan roskeisiin.

Kestokatetrihoidon toteuttaminen

Kestokatetrointia voidaan tarvita

- tilanteissa, joissa jäännösvirtsaa jää rakkoon
- virtsaummen yhteydessä rakon tyhjentämiseksi
- joidenkin kirurgisten toimenpiteiden yhteydessä
- tilapäisen virtsaamiskyvyttömyyden hoitoon
- leikkauksen tai synnytyksen jälkeen
- tutkimus- tai hoitotoimenpiteiden yhteydessä
- virtsarakkoon laitettavan lääkkeen vuoksi
- tilanteissa, joissa virtsamäärän seuranta on tärkeää
- tilanteissa, joissa hoidetaan tehohoitopotilasta tai asiakasta, joka ei pysty ilmaisemaan virtsaamistarvettaan
- virtsainkontinenssissa.

Kestokatetrointiin tarvittavat välineet:

- käsihuuhde
- tehdaspuhtaat käsiaineet (tai steriilit käsiaineet)
- steriilit suonpuristimet, esimerkiksi peang-pihdit
- pesuvälineet
- puudutus- ja liukastusaine
- kestopatetri
- ballongin täyttöaine ja ruisku
- vuoteensuoja
- virtsankeräyspussi ja teline pussille.

VINKKI

Kestopatetrin laittamisessa voidaan käyttää steriileitä käsiaineitä, jos asiakas on esimerkiksi leikkauksessa.

MIEHEN KESTOPATETROINTI KOTONA TAI PALVELUTALOSSA

1. Kerää katetrointiin tarvittavat välineet. Pese ja desinfioi kätesi ja pue tehdaspuhtaat käsiaineet.

2. Kaada pesuneste valmiiksi ennen katetrointia.

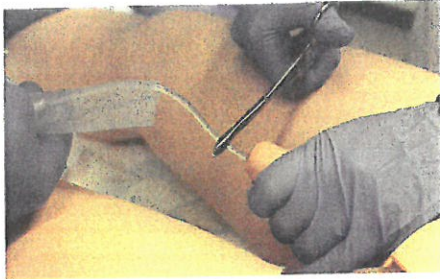

3. Ota tukeva ote peniksestä ja vedä esinahkaa taaksepäin, jolloin virtsaputken suu tulee näkyviin. Säilytä tämä ote koko katetroinnin ajan. Pese kostutetuilla taitoksilla virtsaputken suu, terska ja esinahan sisäpinta.

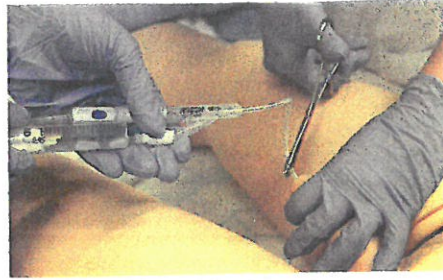

4. Puuduta virtsaputki ruiskuttamalla siihen hitaasti noin 20 ml puudutusainetta. Odota pari minuuttia, jotta puudutusaine ehtii vaikuttaa ja menee rakkoon asti.

MIEHEN KESTOKATETROINTI KOTONA TAI PALVELUTALOSSA

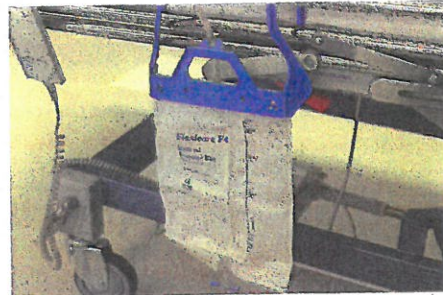
5. Jos käytät avustajaa, hän ojentaa steriilin instrumentin ja katetrin. Suorista virtsaputken mutka kääntämällä penis ylöspäin. Vie katetri rauhallisesti ja tasaisesti rakkoon steriilillä instrumentilla. Katetri on rakossa, kun katetrista tulee virtsaa.

6. Yhdistä katetri virtsankeräyspussiin ja täytä ballonki siihen varatulla nesteellä. Vedä katetria ulospäin, kunnes ballonki ottaa kiinni rakon kaulaan. Vedä esinahka paikoilleen parafimoosin ehkäisemiseksi.

7. Kiinnitä katetri vatsan iholle teipillä virtsaputken vaurioiden ehkäisemiseksi.

8. Virtsankeräyspussi säilytetään rakkotason alapuolella. Kiinnitä virtsankeräyspussi siihen tarkoitettuun telineeseen ja sängyn laitaan. Merkitse hoito- ja palvelusuunnitelmaan katetrin merkki ja koko, ballonkiin laitettu nestemäärä sekä päivämäärä.

NAISEN KESTOKATETROINTI KOTONA TAI PALVELUTALOSSA

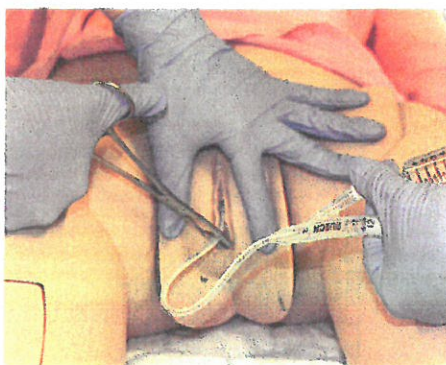

1. Pese ja desinfioi kätesi. Varaa välineet ja se-
losto toimenpide asiakkaalle. Auta tai oh-
jaa hänet hyvään asentoon. Huolehdi asiak-
kaan intymiteettisuojasta. Jos käytät avusta-
jaa, hän ohjentaa tavarat. Jos avustajaa ei ole,
avaa steriilit tavarat steriilille liinalle valmiik-
si. Desinfioi kätesi tarvittaessa uudelleen ja
pue tehdaspuhtaat käsineet.

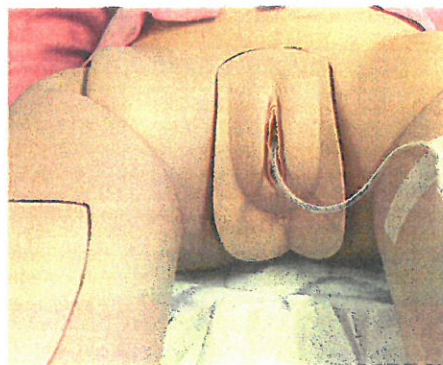

2. Ota toisella kädellä asiakkaan häpyhuulista
kiinni niin, että virtsaputken suu tulee nä-
kyviin. Säilytä tämä ote koko katetroinnin
ajan. Pese virtsaputken ympäristö ylhäältä
alaspäin 0,9-prosenttiseen keittosuolaliuok-
seen kostutetuilla taitoksilla. Vaihda taitos-
ta jokaisen alasvedon (pesun) jälkeen ja pe-
se lopuksi virtsaputken suu.

Jos paikalla on avustaja, hän antaa puu-
dutus-liukastusgeelin, jota laitetaan virtsa-
putkeen noin 5 ml. Odota pari minuuttia,
jotta puudutusaine alkaa vaikuttaa. Avusta-
ja antaa katetrin, johon tartutaan steriilillä
instrumentilla (peang-pihdit).

3. Vie katetri tasaisesti ja rauhallisesti rakkoon.
Katetri on rakossa, kun sieltä tulee virtsaa.
Jos katetri menee emättimeen, vaihda uu-
si steriili katetri. Ota virtsanäyte, jos sitä tar-
vitaan. Avustaja täyttää ballonin sille vara-
tulla nestemäärällä. Ballonki täytetään vasta
sen jälkeen, kun on varmistettu, että katetri
on rakossa. Vedä tämän jälkeen katetria varo-
vasti ulospäin, kunnes rakon kaula ottaa vas-
taan. Yhdistä katetri virtsankeräyspussiin.

4. Kiinnitä katetri reiteen, koska se ehkäisee
virtsaputken hankaumia ja painevaurioi-
ta. Kiinnitä virtsankeräyspussi siihen tarkoi-
tettuun telineeseen sängyn laitaan. Poista
suojakäsineet ja korjaa välineet pois. Mer-
kitse hoito- ja palvelusuunnitelmaan katet-
rin merkki ja koko, ballonkiin laitettu neste-
määrä sekä päivämäärä.

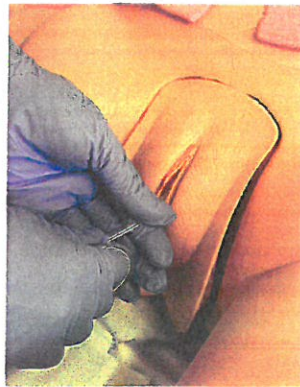
Kestokatetripotilaan hoito:

- Katetria käsitellään tehdaspuhtailla käsineillä.
- Kädet desinfioidaan aina ennen katetrin käsittelyä ja sen jälkeen.
- Normaali päivittäinen alapesu voidaan tehdä.
- Katetri pidetään aina auki.
- Virtsankeräyspusssi vaihdetaan tarvittaessa.
- Virtsankeräyspusssi säilytetään rakkotason alapuolella, jotta virtsan vapaa virtaus onnistuu parhaiten.
- Katetrin edestakaista liikettä vältetään esimerkiksi pesujen yhteydessä.
- Päivittäin tarkistetaan, että katetri on kiinnitetty oikein.
- Virtsamäärä mitataan vähintään kerran vuorokaudessa.
- Virtsankeräyspusssi tyhjennetään vain alhaalta sulkijan kautta.
- Huolehditaan riittävästä nesteytyksestä, jotta virtsatiet huuhtoutuvat ja pysyvät auki.
- Jos katetria joudutaan pitämään kauan, asiakkaalle laitetaan kystostomia-katetri.

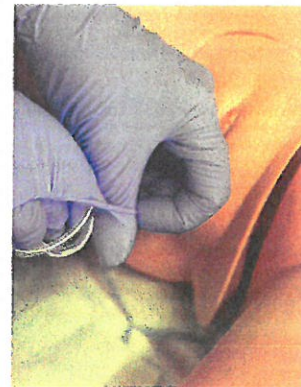
KESTOKATETRIN POISTAMINEN

1. Pese ja desinfioi kätesi ja pue tehdaspuhtaat käsineet. Ota iso (10 ml:n) ruisku. Tyhjennä neste katetrin ballongista ruiskulla.

2. Poista katetri vetämällä se varovasti pois virtsarakosta. Jos katetri on tarttunut kiinni, pyöritä sitä varovasti.

3. Laita katetri suoraan suojakäsineen sisään. Merkitse hoito- ja palvelusuunnitelmaan, milloin katetri on poistettu.